

Zpráva o realizaci akreditovaných dobrovolnických programů FOKUSU Vysočina v roce 2011

Zpracovali: PhDr. Jana Kropáčková, Veronika Štěpánková, Tereza Jaklová, DiS., Bc. Lucie Štefánková, Hana Chmelíková

FOKUS Vysočina realizoval v roce 2011 dva akreditované dobrovolnické programy:

1. Dobrovolnický program pro duševně nemocné
2. Dobrovolníci v nemocnicích a domovech důchodců

Oba programy byly řízeny z dobrovolnických center v Havlíčkově Brodě + Chotěboři, Pelhřimově a Hlinsku. Koordinace dobrovolnických aktivit byla v kompetenci koordinátorek Veroniky Štěpánkové na Havlíčkobrodsku a Chotěbořsku, Terezy Jaklové a Lucie Štefánkové na Pelhřimovsku a Hany Chmelíkové na Hlinecku.

1. Dobrovolnický program pro duševně nemocné

Organizace a středisko	Počet dobrovolníků	Počet hodin	dobrovolnických
FOKUS Vysočina, středisko H. Brod	12212	
.....středisko Chotěboř	12975,20	
FOKUS Vysočina, středisko Pelhřimov	..6 57,15	
FOKUS Vysočina, středisko Hlinsko	10158	
Celkem	401 402,35	

V roce 2011 se do **Dobrovolnického programu pro duševně nemocné** zapojilo celkem **40 dobrovolníků**. Za rok 2011 odvedli dobrovolníci v tomto programu celkem **1 402,35 dobrovolnických hodin**.

Dobrovolnický program pro duševně nemocné je projekt, který funguje od roku 2001, kdy bylo založeno Dobrovolnické centrum v regionu Havlíčkův Brod a Chotěboř. FOKUS Vysočina je v tomto programu vysílající i přijímající organizací. Ve střediscích Havlíčkův Brod, Chotěboř, Pelhřimov a Hlinsko pracují koordinátorky dobrovolníků, které koordinují dobrovolnické aktivity a zajišťují dobrovolnický servis.

Dobrovolnictví u duševně nemocných lidí je náročné na vyzrálou a psychickou zdatnost dobrovolníka, neboť klient, vlivem své nemoci, prochází různými stádii a náladami a je důležité, aby dobrovolník věděl o těchto projevech, chápal jejich význam a nebral tyto projevy jako hodnocení své osoby. Proto musí být dobrovolníci v tomto programu plnoletí. Všichni dobrovolníci jsou dobrovolnickým centrem proškoleni: absolvují úvodní školení – jeho součástí je i vstupní supervize pod vedením zkušeného supervizora, a speciální odborná školení, která často probíhají přímo v prostorách přijímající organizace za účasti kontaktní osoby z této organizace. Dobrovolníci mají uzavřenou smlouvu o dobrovolné činnosti, jejíž součástí je mlčenlivost, jsou pojištěni (dobrovolnické centrum ve spolupráci s Hestií započalo elektronické pojišťování dobrovolníků přes webovou aplikaci), účastní se pravidelných supervizí s psychologem a jsou v kontaktu s koordinátorkou dobrovolníků a též s kontaktní osobou, což je sociální pracovnice v zařízení, kam klienti s duševním onemocněním dochází.

Dobrovolníci zaměřují svoji činnost na takové potřeby klientů, které nevyžadují

pomoc kvalifikovaného sociálního pracovníka. Klient si potřebuje často především popovídat, podělit se o své osobní radosti či neúspěchy, prožít pocit vzájemného sdílení, doprovodit, mít kontakt se světem.

HAVLÍČKŮV BROD A CHOTĚBOŘ

V roce 2011 se do Dobrovolnického programu pro duševně nemocné zapojilo **24 dobrovolníků, z toho 10 nových dobrovolníků**. Za rok 2011 odvedli dobrovolníci v tomto programu celkem **1 187,20 dobrovolnických hodin**.

V současné době eviduje dobrovolnické centrum další **3 zájemce** o tento akreditovaný program.

Dobrovolnictví u této cílové skupiny spočívá především v naplňování volného času klientů. Dobrovolníci se schází se svými klienty převážně v jejich přirozeném prostředí – doma, kde jim dělají společnost, nebo dle dohody i jinde – např. v kavárně. V prostorách střediska vedou dobrovolníci především volnočasové aktivity – kroužek angličtiny, němčiny, kroužek pletení, výtvarný kroužek, poradenství na PC.

Klient a dobrovolník si spolu povídají, hrají společenské hry, navštěvují různá kulturní a společenská zařízení. Dobrovolníci doprovázejí své klienty do obchodů, pomáhají jim při zařizování věcí běžného života (lékař, úřad), čímž jim usnadňují často problematický kontakt se společností.

Dobrovolníci ve FOKUSu Vysočina v **Chotěboři** nově připravovali pravidelná setkávání klientů i mimo prostory střediska a doprovázeli klienty do kina, cukrárny, kavárny apod. Zorganizovali drobné výlety, procházky, návštěvy zajímavých míst v okolí. Výletu na hrad Lipice se v doprovodu dobrovolníků zúčastnili i klienti z H. Brodu. Celý program by měl vést nejen k vyplnění volného času klientů, ale i k utváření kolektivu „dobrovolníci – klienti“. Cílem na rok 2012 je zvýšit zapojení dobrovolníků do individuální činnosti s klienty. Tento program se začal rozvíjet již v dubnu 2011. Jeden z dobrovolníků organizoval procházky s klienty střediska Chotěboř a zavedl i pravidelné setkávání v prostorách střediska.

Dobrovolníci se vždy aktivně zapojují i do akcí, které pořádá FOKUS Vysočina, např. dny otevřených dveří, Týdny duševního zdraví, prodej výrobků (trhy), ale také například pomáhají s organizací benefičních koncertů či divadla (květen benefiční koncert Chotěboř, říjen Havlíčkův Brod), výletů pro klienty stacionáře (Dinoparku v Plzni, návštěva v České televizi v Praze, bowling). Dobrovolníci zde působili jako doprovod svých klientů a měli tak zároveň možnost být v kontaktu i se zaměstnanci těchto středisek.

V současné době nabízí Dobrovolnické centrum Havlíčkův Brod kroužek německého jazyka, anglického jazyka a kroužek pletení. Individuálně je možnost i výuky na PC či focení. V Chotěboři probíhají volnočasové aktivity s klienty komunitního týmu, schůzky klient a dobrovolník v domácím prostředí (procházky, návštěvy kavárny, knihovny, apod.) Jeden z dobrovolníků plánuje založit modelářský kroužek.

V roce 2011 se dobrovolníci zúčastnili **10 supervizních setkání** (účastní se jich také kontaktní osoby přijímajících organizací). V letošním roce jsme na impuls dobrovolníků zavedli pravidelné supervizní setkávání v některé z našich přijímajících organizací. Například v květnu jsme s dobrovolníky navštívily Domov pro seniory Reynkova Havlíčkův Brod, kde nás kontaktní osoba seznámila s chodem a prostory domova a poté zde následovala supervize dobrovolníků. V září jsme navštívili středisko FOKUSu Vysočina – Denní stacionář v Chotěboři. I zde nejdříve proběhlo seznámení a prohlídka střediska a poté následovala supervize dobrovolníků. Na změnu místa supervize máme pozitivní ohlasy od dobrovolníků.

Proto i roce 2012 opět plánujeme navštěvovat při supervizích další přijímající organizace, o kterých tak naši dobrovolníci získají větší přehled.

Na konci roku obdrželi dobrovolníci od našeho centra jako malé poděkování památeční podkovičku pro štěstí s iniciály dobrovolnického centra.

PELHŘIMOV a HUMPOLEC

V roce 2011 se do Dobrovolnického programu pro duševně nemocné zapojilo **6 dobrovolníků**. Za rok 2011 odvedli dobrovolníci v tomto programu celkem **57,15 dobrovolnických hodin**.

V současné době eviduje dobrovolnické centrum dalšího **1 zájemce** o tento akreditovaný program.

Dobrovolníci se věnovali zejména volnočasovým aktivitám pro duševně nemocné. Vedli tyto zájmové kroužky: výuka práce na počítači, výuka angličtiny a esperanta, vyšívání, Dobrovolníci se věnovali buď malým skupinám, nebo vyučovali jednotlivce. Jedna dobrovolnice také po skončení vyšívání dělala klientce společníci. Volnočasové aktivity probíhaly přímo v budově střediska nebo v prostorách dobrovolnického centra. Vedle volnočasových aktivit pomáhali dobrovolníci také organizačně se zajišťováním motivačních programů pro dobrovolníky (kurzy angličtiny, kurzy esperanta, přednášky), s přípravou supervizí a s organizací akce Týdny pro duševní zdraví.

Dobrovolníci závěrem roku obdrželi „Certifikáty“, které jim byly slavnostně předány na vánočním večírku jako poděkování za jejich činnost. Certifikáty obsahují počet odpracovaných hodin za rok, název přijímající organizace a popis činností, kterým se dobrovolník věnuje.

Dobrovolníci absolvovali **speciální školení na tato témata**: Bezpečnost dobrovolníků na pracovišti.

V roce 2011 se dobrovolníci zúčastnili **3 supervizních setkání**.

HLINSKO

V roce 2011 se do Dobrovolnického programu pro duševně nemocné zapojilo **10 dobrovolníků**. Za rok 2011 odvedli dobrovolníci v tomto programu celkem **158 dobrovolnických hodin**.

V současné době eviduje dobrovolnické centrum dalšího **1 zájemce** o tento akreditovaný program.

Dobrovolníci přímo pomáhali klientům s duševním onemocněním. Věnovali se organizování volnočasových aktivit – výtvarné techniky, společenské hry, návštěvy výstav, kina a divadla, společná posezení v kavárně či cukrárně, turnaje v bowlingu a ruských kuželkách, společné výlety klientů a dobrovolníků, opékání špekáčků, Vánoční a Velikonoční klub ve Fokusu. Část dobrovolníků docházela za klienty do jejich domácího prostředí. Na těchto schůzkách si povídají, drobně jim pomáhají v domácnosti, doprovází je na vycházku nebo při návštěvě lékaře či úřadu. Jedna dobrovolnice také organizuje besedy na téma Trénování paměti pro klienty s duševním onemocněním a pro pracovníky FOKUSu Vysočina, včetně praktických ukázek různých možností aktivizace. Plánujeme uspořádat pro klienty více kolektivních soutěží a her ve venkovním prostředí a zapojit dobrovolníky do výuky angličtiny a práce na počítači.

FOKUS Vysočina si klade jako svoji prioritu a zároveň poslání pomáhat lidem s duševním nemocněním. Pro lidi s tímto znevýhodněním je vytvořeno spektrum služeb, které reaguje na jejich individuální potřeby. A právě dobrovolnická služba může být jedním z vhodných nástrojů pro zapojení duševně nemocných do společnosti. Duševně nemocní se také mohou stát dobrovolníky stejně jako kdokoli jiný. V regionu Hlinsko dvě klientky Fokusu - dobrovolnice dochází do Domova seniorů Drachtinka

Dobrovolníci absolvovali **speciální školení na tato témata:** Syndrom vyhoření, Relaxační techniky (celkem 3 setkání), Hranice v pomáhání druhým.

V roce 2011 se dobrovolníci zúčastnili **4 supervizních setkání.**

2. Dobrovolníci v nemocnicích a domovech důchodců

Organizace	Počet dobrovolníků	Počet hodin	dobrovolnických
<i>Pelhřimovsko</i>			
Domov blahoslavené Bronislavy, Humpolec	..2	. 128	
Domov důchodců Humpolec, Lužická	11	1.760	
Nemocnice Pelhřimov, p. o.	..9	.. 229,75	
Domov pro seniory Pelhřimov	12	..860,25	
<u>Celkem Pelhřimovsko</u>	<u>34</u>	<u>2 978</u>	
<i>Havlíčkovsko</i>			
Domov pro seniory Havlíčkův Brod	..5804	
Domov důchodců Reynkova	14850,40	
Pečovatelská služba Přebyslav	..2262	
<u>Celkem Havlíčkovsko</u>	<u>21</u>	<u>1 916,4</u>	
<i>Hlinecko</i>			
Domov seniorů Drachtinka	30	1 955	
Domov se zvláštním režimem Břevnice	.186,5	
Dům s pečovatelskou službou Hlinsko	.1	...12	
<u>Celkem Hlinecko</u>	<u>32</u>	<u>2 053,5</u>	
<u>Celkem v programu</u>	<u>87</u>	<u>6 947,9</u>	

V roce 2011 se do dobrovolnického programu **Dobrovolníci v nemocnicích a domovech důchodců** zapojilo **celkem 87 dobrovolníků**, z toho **37 nových dobrovolníků**. Za rok 2011 odvedli dobrovolníci v tomto programu **celkem 6 947,9 dobrovolnických hodin**.

Dobrovolnictví v těchto zařízeních spočívá v naplňování volného času seniorů formou návštěv dobrovolníků přímo v domovech na pokojích, kde jsou klienti umístěni. Dobrovolníci si se svými klienty povídají, předčítají jim z novin či knih, hrají s nimi společenské hry, donášejí jim knihy z knihovny, v případech, kdy je to možné, s nimi chodí na procházky, na kávu, na nákup.

Dobrovolníci také aktivně pomáhají těmto zařízením při organizování jednorázových akcí pro klienty domova (např. procházky do přírody, sportovní a kulturní akce, mikulášské a vánoční besídky atd.).

Dobrovolníci docházejí především za těmi klienty, kteří po nabídce sociální pracovnice projeví o dobrovolníka zájem, nebo za klienty, kteří mají minimální, či žádné návštěvy. Dobrovolníci takto svým klientům zprostředkovávají kontakt se světem a přináší jim zprávy o dění mimo zařízení.

Všichni dobrovolníci jsou dobrovolnickým centrem proškoleni: absolvují úvodní školení – jeho součástí je i vstupní supervize pod vedením zkušeného supervizora, a speciální odborná školení, která často probíhají přímo v prostorách přijímající organizace za účasti kontaktní osoby z této organizace. Dobrovolníci mají uzavřenou smlouvu o dobrovolné

činnosti, jejíž součástí je mlčenlivost, jsou pojištěni, účastní se pravidelných supervizí a jsou v kontaktu s koordinátorkou dobrovolníků a též s kontaktní osobou, což je sociální pracovnice v zařízení, kam dobrovolníci docházejí.

V případě jakýchkoliv nečekaných událostí, těžkých situací apod. se mohou dobrovolníci obrátit na koordinátorku dobrovolníků, kontaktní osoby, psychologku, supervizorku.

PELHŘIMOV

V roce 2011 se do programu Dobrovolníci v nemocnicích a domovech důchodců zapojilo celkem **34 dobrovolníků, z toho 15 nových dobrovolníků**. 11 dobrovolníků je zapojeno do tohoto programu v rámci programu Dobrovolnictví nezaměstnaných.

V současné době eviduje dobrovolnické centrum další **3 zájemce** o tento akreditovaný program.

Dobrovolnická činnost je organizována v těchto zařízeních: Domov bl. Bronislavy v Humpolci, Domov důchodců Humpolec, Domov pro seniory Pelhřimov, Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace – oddělení Doléčovací a rehabilitační jednotky a v průběhu roku 2011 se dobrovolnický program pelhřimovské nemocnice rozšířil i na dětské oddělení.

Dobrovolníci pomáhali s vyplněním volného času klientů/pacientů: rozhovor, četba, procházky, hraní her, malování, kroužek keramiky, kroužek tvoření apod. Dobrovolníci také poskytovali klientům/pacientům doprovod a pomáhali při organizování jednorázových akcí (např. kulturní léto v Domově pro seniory, velikonoční tvoření, předvánočního zdobení perníčků na DRJ pelhřimovské nemocnice, vánoční zdobení prostor oddělení DRJ). V Domově pro seniory také doprovázeli klienty při bohoslužbách.

V roce 2011 pokračovala spolupráce s **Městským úřadem v Humpolci, odborem zdravotnictví a sociálních věcí**. Tato spolupráce se týká klientů odboru, kteří jsou delší dobu nezaměstnaní. Prostřednictvím této služby mají klienti možnost vykonávat činnost, která je obci prospěšná, a zároveň pracovat na zachování svých pracovních dovedností. Klienti dělají tuto činnost bez nároku na finanční odměnu, byli však následně bonifikováni od sociálního odboru oproti osobám v hmotné nouzi, které jsou méně aktivní. Protože se tyto dobrovolnické aktivity vyznačují vysokými nároky na adepty služby (např. sociální inteligence, komunikační schopnosti, psychická vyrovnanost), musí dobrovolnické centrum spolupracovat s OZSV velmi úzce. OZSV musí znát daný akreditovaný program a brát v potaz požadavky v návaznosti na schopnosti klientů.

Tento program se rozběhl v **Domově důchodců v Humpolci** a dobrovolníci tam odpracovali za uplynulý rok celkem **1 760 hodin**, programem prošlo **11 dobrovolníků**. Program si vyžádal rozšíření supervizí i do Humpolce, kde kapacitně narostl počet dobrovolníků. Vstupní + odborná školení a supervize se tedy nekonají pouze v prostorách dobrovolnického centra, ale také v prostorách Domova důchodců Humpolec (jsou sem přizváni i dobrovolníci z Domova bl. Bronislavy). Hlavní náplní dobrovolníků je být společníkem seniorů. Vykonávají s nimi aktivity, na které běžnému zaměstnanci nezbyvá čas – čtení knih, novin, hraní společenských her, doprovod na procházkách. Humpolečtí dobrovolníci se také aktivně zapojují do akcí pořádaných dobrovolnickým centrem.

V poměrně nové organizaci **Domov pro seniory Pelhřimov** se dobrovolnická činnost ustálila a stala se jeho nedílnou součástí. Kapacita uplatnění dobrovolníků však stále není naplněna, budeme se snažit o postupné navyšování počtu.

V uplynulém roce jsme si dali za cíl zvýšit počet dobrovolníků **v Nemocnici Pelhřimov**. Podařilo se nám **rozšířit dobrovolnický program na dětské oddělení** a najít vhodného dobrovolníka. Na oddělení DRJ jsme zdvojnásobili počet dobrovolníků, což považujeme po době, kdy měl tento program klesající tendence, za úspěch. Novinkou bylo zavedení „kroužku tvoření“, který měl u pacientů velký úspěch.

Dobrovolníci působící v nemocnici jsou označeni visačkami a mají barevná (zelená) trička. Dobrovolníci působící v Domovech pro seniory jsou označeni zelenou visačkou. Svůj příchod a odchod zaznamenávají do docházkových listů. Dobrovolníci závěrem roku obdrželi „Certifikáty“, které jim byly slavnostně předány na vánočním večírku jako poděkování za jejich činnost z rukou kontaktních osob a koordinátorek dobrovolníků. Certifikáty obsahují počet odpracovaných hodin za rok, název přijímající organizace a popis činností, kterým se dobrovolník věnuje.

Dobrovolníci absolvovali **speciální školení na tato témata**: Bezpečnost dobrovolníků na pracovišti, Seznámení se Standardy týkajícími se dobrovolníků.

V roce 2010 se dobrovolníci zúčastnili **3 supervizních setkání**.

HAVLÍČKŮV BROD

V roce 2011 se do programu Dobrovolníci v nemocnicích a domovech důchodců zapojilo celkem **21 dobrovolníků, z toho 10 nových dobrovolníků**. **2** dobrovolnice jsou zapojeny do tohoto programu v rámci programu Dobrovolnictví nezaměstnaných. Za rok 2011 odvedli dobrovolníci v tomto programu celkem **1 916,40 dobrovolnických hodin**.

Cílovou skupinou, za kterou dobrovolníci docházejí, jsou senioři umístění v domovech důchodců. Jedná se o Domov pro seniory Havlíčkův Brod (U Panských) a Domov důchodců Reynkova v Havlíčkově Brodě. Dobrovolníci v roce 2010 navštěvovali oba domovy. V roce 2010 pokračovala i spolupráce s Pečovatelskou službou Přibyslav, kde dobrovolníci zajišťovali volnočasové aktivity – cvičení, plavání a doprovázeli klienty do města, kavárny, pro obědy apod.

Dobrovolnictví v těchto zařízeních spočívá v naplňování volného času seniorů formou návštěv dobrovolníků přímo v domovech na pokojích, kde jsou klienti umístěni. Dobrovolníci si se svými klienty povídají, předčítají jim z novin či knih, hrají s nimi společenské hry, zpěv, donášejí jim knihy z knihovny, chodí s nimi na procházky, na kávu, na nákup. Dobrovolníci také aktivně pomáhali těmto zařízením při organizování jednorázových akcí pro klienty domova (např. pálení čarodějnic, posezení u kávy, pěší výlet s imobilními klienty, sportovní párty, Mikulášská nadílka, posezení mezi vánočními svátky).

Vedení **Domova důchodců v Havlíčkově Brodě (Reynkova)** zavedlo vánoční setkávání s dobrovolníky, kde ředitelka Domova pozvala dobrovolníky, poděkovala jim za jejich činnost a každý z dobrovolníků obdržel malý dárek. Kontaktní osoba o dobrovolnictví v domově informuje na jejich webových stránkách a v časopise, který Domov vydává (Jablíčko). V únoru 2011 zorganizoval dobrovolník v Domově důchodců v Havlíčkově Brodě (Reynkova) „Besedu s dobrovolníkem“. Tato beseda měla veliký úspěch. Dobrovolník bohužel poté ze zdravotních důvodů činnost ukončil, proto následné setkání neproběhlo. V červnu 2011 pomáhali dobrovolníci v Domově důchodců HB (Reynkova) při účasti na výletu pro imobilní klienty domova. V srpnu se dobrovolníci podíleli na organizaci „sportovního odpoledne“.

V **Domově pro seniory v Havlíčkově Brodě (U Panských)** bylo v loňském roce zavedeno setkávání dobrovolníků s názvem „Cukrárna – posezení u kávy“. Vedení domova pozvalo dobrovolníky společně s klienty na setkání a také jim poděkovalo za jejich činnost. Setkání proběhlo i v říjnu 2011. O dobrovolnictví informuje kontaktní osoba Domova na jejich webových stránkách.

Dobrovolníci absolvovali **speciální školení (přednášku) na téma** Paliativní péče (Domov důchodců Reynkova).

V roce 2011 se dobrovolníci zúčastnili **10 supervizních setkání** (účastní se jich také kontaktní osoby přijímajících organizací). Po dohodě s přijímajícími organizacemi probíhají supervizní setkání dobrovolníků přímo v prostorách některé z nich. Supervizní setkání jsou spojena s prohlídkou organizace a dobrovolníci, kteří docházejí do jiných organizací, si tak mohou prohlédnout prostory i jiné organizace. Zájem o tato supervizní setkání z řad dobrovolníků je velký a plánujeme je uskutečnit touto formou i v roce 2012.

HLINSKO

V roce 2011 se do programu Dobrovolníci v nemocnicích a domovech důchodců zapojilo celkem **28 dobrovolníků, z toho 12 nových dobrovolníků**. Za rok 2011 odvedli dobrovolníci v tomto programu celkem **2 053,5 dobrovolnických hodin**.

Dobrovolníci pravidelně navštěvovali Domov seniorů Drachtinka, Domov se zvláštním režimem Břevnice - oddělení pro klienty s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí, Dům s pečovatelskou službou Hlinsko.

Stejně jako v ostatních regionech bylo i zde hlavní činností dobrovolníků vyplnění volného času klientů: doprovod při vycházkách, rozhovor, četba, společenské hry, luštění křížovek, malování, muzikoterapie – doprovod na varhany, zpěv, taneční prvky s přihlédnutím na pohybové možnosti klientů, společné vaření s názvem *Co jsme vařili našim dětem*, turnaje v ruských kuželkách, individuální cvičení ve spolupráci s fyzioterapeutkou, asistence při canisterapii na pokojích klientů.

Dobrovolnické centrum v regionu Hlinsko velmi úzce spolupracuje s **Domovem seniorů Drachtinka** od zahájení jeho činnosti v roce 2008. Dobrovolníci pomáhají klientům lépe strávit jejich volný čas různými činnostmi: individuální rozhovory a naslouchání, čtení knih, hraní společenských her, pomoc při skupinové práci v ergoterapeutické dílně, doprovod na vycházce, na výletě, doprovod klientů na vyšetření k lékaři ve městě i do nemocnic vzdálených 30-40 km, trénování paměti, společné vaření, turnaje v ruských kuželkách a šipkách, vedou pěvecký, keramický a literární kroužek, připravují program pro nově otevřený klub v domově - INKA – aktivizační klub pro klienty s demencí a Alzheimerovou chorobou. Pomáhají při zajištění programu společenských akcí realizovaných v prostorách domova i v nově otevřených zahradách, organizují vystoupení dětí v DSD – koncerty, Živý betlém..., přispívají svými články do časopisu domova.

V domově byla vybudována nová zahrada, vznikl tak prostor pro zajímavé venkovní aktivity - např. zahradní slavnost, sportovní olympiáda, společenské večery v zahradě, více procházek. V září 2011 se zde konalo slavnostní otvírání zahrad Domova seniorů Drachtinka. Na přípravě programu této velké akce se podílelo 9 našich dobrovolníků (54 dobrovolnických hodin). Záměrem Domova je propojit život obyvatelů s veřejností, akce tedy byla veřejně přístupná všem. Dobrovolníci ve spolupráci s pracovníky Domova připravili soutěž pro děti, stanoviště byla jak ve venkovních, tak ve vnitřních prostorách domova, takže malí i velcí

návštěvníci měli možnost si domov prohlédnout. Pro děti byly připraveny odměny, pro dospělé občerstvení, vystoupení dětského folklórního souboru a dechové hudby. Akce se zúčastnilo vedení, pracovníci i klienti domova, paní starostka města Hlinska, mediální partneři. Dobrovolnické centrum obdrželo písemné poděkování od ředitele domova za spolupráci na této akci (viz Příloha).

Nově jsou zde dobrovolníci zapojeni do programu INKA – aktivizační program pro lidi s Alzheimerovou chorobou a demencí. Samostatně připravují program - většinou se jedná o různé způsoby trénování paměti, působí zde velmi aktivní dobrovolnice, která se o toto téma zajímá, přichází s novými nápady, sama si připravuje pomůcky a materiály a věnuje se klientů i individuálně.

Již v minulých letech se snažily koordinátorky dobrovolníků v součinnosti s kontaktními osobami přijímajících organizací aktivizovat i samotné seniory k dobrovolnické činnosti. Někdy zůstalo jen u plánů, jindy se seniory podařilo do dobrovolnické činnosti aktivně zapojit. Příkladem může být příběh bývalé profesorky z Gymnázia v Hlinsku (79 let), která sama kontaktovala koordinátorku dobrovolníků a nabídla svůj volný čas ve prospěch dobrovolnické činnosti. S velkou chutí se zapojila do skupinových programů v Domově seniorů Drachtinka – sama pro klienty připravuje Literární klub, kde jim předčítá ukázky ze světové i české literatury. Pro klienty domova vede také keramický kroužek – mobilní pacienty doprovází do své bývalé keramické dílny na gymnáziu a tam společně vyrábějí keramické výrobky. Ve svém životě už pracovala s dětmi v mateřské škole, se studenty na gymnáziu a teď svůj volný čas věnuje seniorům.

Dobrovolníci absolvovali **speciální školení na tato témata**: Syndrom vyhoření, Relaxační techniky, Hranice v pomáhání druhým, První pomoc, Demence, Trénování paměti.

V roce 2011 se dobrovolníci zúčastnili **4 supervizních setkání**.

Motivační programy pro dobrovolníky

Kromě výše uvedených aktivit probíhají ve všech regionech i **společná setkávání dobrovolníků**, která slouží k jejich další motivaci a aktivizaci (shodně organizovaná pro oba programy).

V roce 2011 to byly tyto akce:

REGION PELHŘIMOV A HUMPOLEC

- Cena Křesadlo – cena pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci
- Setkání, posezení (vánoční setkání)
- Výlety (podzimní společná procházka dobrovolníků na Farmu Poříčí 1.10.)
- dvě přednášky na Obchodní akademii Pelhřimov (5.10.)
- Kurzy esperanta
- Vánoční setkání pro dobrovolníky s dárkem od sponzora a předávání certifikátů z rukou kontaktních osob - Potvrzení o dobrovolnické činnosti, poděkování za celoroční činnost (8.12.)
- Představení Dobrovolnického centra v regionu Pelhřimov na mezinárodním projektu VOLonMAX

REGION HAVLÍČKOV BUDOV A CHOTĚBOŘ

- Cena Křesadlo – cena pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci
- Setkání, posezení (kavárna, Geofond, vánoční večírek)
- Přednášky – na středních školách (HB – Střední zdravotnická škola a Chotěboř – Gymnázium)
- Vánoční večírek – Vánoční a relaxační setkání dobrovolníků poděkování dobrovolníkům

REGION HLINSKO

- Cena Křesadlo – cena pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci
- Setkání, posezení (kavárna, vánoční večírek v restauraci, vánoční setkání v DSD)
- Přednášky, vzdělávací besedy - Syndrom vyhoření, Relaxační techniky, Hranice v pomáhání druhým, První pomoc, Demence, Trénování paměti
- Vánoční večírek společně s Dobrovolnickým centrem v Chotěboři

Společná setkávání probíhala také s **kontaktními osobami přijímajících organizací:**

- Pracovní schůzky: 1x měsíčně a dle potřeby individuálně
- Výlety – kontaktní osoby se účastní společných akcí s dobrovolníky
- Setkání, posezení – kontaktní osoby docházejí na akce pro dobrovolníky
- Zdobení perníčků na oddělení DRJ pelhřimovské nemocnice za asistence dobrovolníků
- Vánoční setkání a poděkování za celoroční spolupráci

V roce 2011 jsme uspořádali společné předvánoční setkání dobrovolníků dvou dobrovolnických center FOKUSU Vysočina v **Chotěboři**. Pro dobrovolníky byl připraven program – relaxace v relaxační místnosti denního stacionáře (možnost masáže šíje), dobrovolníci také využili masážního křesla. Pozvány byly i kontaktní osoby z přijímajících organizací, ředitel FOKUSu a vedoucí jednotlivých středisek. Dobrovolníkům jsme poděkovali za jejich celoroční činnost a předali jsme jim i malý dárek v podobě podkovičky pro štěstí. Plánujeme, že se toto setkávání stane tradicí a uspořádáme ho i v letech následujících.

Předvánoční setkání dobrovolníků proběhlo i v **Pelhřimově**. Uskutečnilo se 8. prosince v prostorách o.s. Hodina H. Na akci byly kromě dobrovolníků přítomné i kontaktní osoby organizací (Domov pro seniory Pelhřimov, Zelené srdce, FOKUS Vysočina) a supervizor dobrovolníků Mgr. Denisa Vrbová. Nejprve byly kontaktními osobami a koordinátorkami předány dobrovolnické certifikáty s počtem dobrovolnických hodin a také dárkové balíčky se skleněnými číši od sponzora. Po předání certifikátů následovala volná zábava, kdy měli dobrovolníci možnost sami si vyrobit z vosku vánoční ozdoby.

Motivační a aktivizační akce pro dobrovolníky zrealizujeme i v roce 2012 (na leden je například plánována odborná exkurze pro dobrovolníky do Čistírny odpadních vod Pelhřimov). Společná setkání bychom chtěli obohatit o vzdělávání dobrovolníků, které bude mít přímou souvislost s jejich dobrovolnickou činností.

Propagační činnost

Dobrovolnické centrum vyhledává dobrovolníky mezi širokou veřejností pomocí těchto aktivit: vývěsky, nástěnky, plakátovací plochy města Pelhřimova, články v regionálních periodikách (Echo, Naše noviny, Havlíčkobrodské listy, Přibyslavský Občasník, Cesta

Vrchovinou, Pelhřimovské noviny, Pelhřimovský Deník, Týden na Pelhřimovsku), internetové zpravodajství (www.vysocina-news.cz, www.ichotebor.cz), letáky, propagační pohlednice, webové stránky FOKUSU Vysočina (diskusní fórum), facebook, přednášky a besedy na školách, Dny otevřených dveří, výstavy, festivaly.

Na středních školách pelhřimovského regionu proběhly přednášky na téma „Dobrovolnictví“, snažíme se tak oslovit potencionální zájemce z řad studentů. Za tímto účelem jsme nově vytvořili facebookové stránky obou dobrovolnických center. Cílem je více oslovovat **mladou generaci** potenciálních dobrovolníků z regionálních středních škol a navázání vazby na vyučující i vedení těchto škol prostřednictvím nové pozice-kontaktní osoby (kontaktní osobu již máme na Gymnázium v Chotěboři a na Střední zdravotnické škole v Havlíčkově Brodě). Chceme tak zlepšit tok informací od zájemců o dobrovolnictví ke koordinátorce dobrovolníků a naopak. Studenti budou průběžně informováni po celý rok a také vedení škol bude pravidelně dostávat zpětnou vazbu o dobrovolnické činnosti jejich studentů. Na těchto školách realizují koordinátorky dobrovolníků ve všech regionech i přednášky, v rámci Týdnů pro duševní zdraví jsme například na podzim 2011 zrealizovali dvě přednášky na Gymnázium Chotěboř a dvě na Střední zdravotnické škole Havlíčkův Brod. Na Obchodní akademii v Pelhřimově se uskutečnily dvě přednášky, na kterých bylo prezentováno dobrovolnické centrum a promítán dokumentární film o dobrovolnictví.

V listopadu byla koordinátorka DC Havlíčkův Brod a Chotěboř pozvána na konferenci v Jihlavě – Společenská odpovědnost firem. Jednalo se o workshop – „Dobrovolnictví jako součást strategie společensky odpovědných firem“. Akci uspořádala SVOŠS Jihlava pod vedením Mgr. Andrey Šeredové, která je supervizorkou našich dobrovolníků. Koordinátorka zde představila dobrovolnické centrum a proběhla i prezentace dobrovolnictví formou krátkého „spotu“ natočeného s dobrovolníky centra.

Zájemce o dobrovolnictví oslovujeme i formou webových stránek jobs.cz a dobrovolnik.cz.

Formou propagace dobrovolnické činnosti je také oceňování dobrovolníků. Dobrovolnické centrum zorganizovalo v roce 2011 předávání ceny pro nejlepší dobrovolníky za rok 2010 s názvem **Křesadlo - cena pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci.**

V havlíčkobrodském a chotěbořském regionu získali cenu Křesadlo tyto dobrovolníci:

Paní Hana Najbrtová - je dobrovolnicí Diakonie ČCE (českobratrské církve evangelické) – střediska v Myslibořicích od roku 2008. Dobrovolnickou činnost vykonává v Domově pro seniory v Myslibořicích, ale v podstatě větší část jejího aktivního života je těsně spjatá s dobrovolnictvím. Než nastoupila do střediska v Myslibořicích jako klient a posléze jako dobrovolník, věnovala se tzv. „křesťanské službě“ se sboru ČCE v Brně. Od června roku 1999 se Diakonie – středisko v Myslibořicích stalo jejím novým domovem. Paní Hana je velice vitální, optimistická a plná energie. Ve středisku se jako dobrovolnice stará o knihovnu, navštěvuje klienty, předčítá skupině asi 15 klientů, nosí knihy klientům na pokoj a 2x týdně organizuje cvičení pro klienty. Paní Hana také navštěvuje klienty pokud jsou dočasně v nemocnici. Je takovou „dobrou“ duší domova, dobrovolnické činnosti v podstatě věnuje veškerý svůj volný čas, což je průběrně 3-4 hodiny denně, včetně sobot a nedělí. Pokud sečteme všechny hodiny dohromady, věnovala dobrovolnické činnosti 50 dní v roce. Paní Hanu nominovala paní ing. Blanka Veselská – koordinátorka dobrovolníků Diakonie ČCE – středisko v Myslibořicích.

Slečna Hana Kochtíková - je dobrovolnicí Dobrovolnického centra Občanského sdružení STŘED v Třebíči od roku 2008. Dobrovolnickou činnost vykonává v Klubu Naděje v Třebíči. Dochází pravidelně, 2x týdně do Klubu Naděje, jehož hlavním cílem je smysluplné využití volného času dětí, které vyžadují zvláštní pozornost a individuální přístup. Slečna Hana se aktivně podílí na organizačním zajišťování klubových schůzek, víkendových pobytů a výchovně rekreačních táborů. U klientů je velmi oblíbená pro svoji empatickou, veselou a přátelskou povahu. Je ochotná přidat ruku k dílu i při organizování dalších akcí organizace. Během své dobrovolnické činnosti věnovala dětem před 190 hodin svého volného času. Slečna Hana je také vítězkou ankety DOBROUŠ ROKU 2010, kterou pořádá každoročně sdružení STŘED. Slečnu Hanu nominovala paní Bc. Barbora Švaříčková – vedoucí dobrovolnického centra občanského sdružení STŘED.

V roce 2011 bylo na cenu Křesadlo nominováno celkem 13 dobrovolníků z různých neziskových organizací Kraje Vysočina. Slavnostní předávání cen proběhlo dne 18. února 2011 v sále staré radnice v Chotěboři. Ceny dobrovolníkům předávali starostka města Chotěboř paní Eliška Pavlíková, starosta města Havlíčkův Brod Bc. Jan Tecl a ředitel FOKUSU Vysočina Mgr. Miloš Havlík. Ostatní nominovaní dostali od našeho dobrovolnického centra poděkování a květinu.

V pelhřimovském regionu získal cenu Křesadlo **pan Karel Kužel**. Na tuto cenu ho navrhl FOKUS Vysočina, kde se již mnoho let pravidelně a individuálně věnuje uživatelům FOKUSu Vysočina a pořádá pro ně kurzy práce na počítači. Předávání proběhlo 2. března 2011 v kostele sv. Víta a cenu předal starosta města Pelhřimova pan Leopold Bambula. Slavnostním večerem provázela moderátorka Blanka Poulová a večer obohatil hudební sbor ZUŠ Podkolenky.

V roce 2011 jsme navázali spolupráci s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou ČR, která si z nominovaných dobrovolníků vybrala svého kandidáta a tomu pak předala vlastní Cenu VZP ve formě věcného daru. Tímto dobrovolníkem byla Mgr. Daniela Havlíčková, nominovaná za aktivní dobrovolnickou činnost pro Hodinu H.

V hlineckém regionu získali Cenu Křesadlo za dobrovolnickou činnost **paní Miluše Štiková**, v její nominaci byl vyzdvihnut velký zájem o práci s lidmi s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí v Domově seniorů Drachtinka a Domově se zvláštním režimem v Břevnici, a **pan Adam Drahoš** za dlouholetou působnost a příkladnou výchovu mladé generace v Junáku – svazu skautů a skautek.

Slavnostní předávání ocenění dobrovolníků regionu Hlinsko se uskutečnilo 25. února 2011 v sále Městského muzea v Hlinsku. Ceny předala paní Magda Křivanová - starostka města Hlinsko a Pavel Šotola - místostarosta města Hlinsko a člen Rady Pardubického kraje. Součástí večera byla beseda a videoprojekce Reného Nekudy o jeho pobytu v Kolumbii v neziskovém projektu rakouské organizace FUNSCRI. Jako hudební host večera vystoupili žáci kytarového oddělení ZUŠ Hlinsko pod vedením Roberta Freie.

Dobrovolnické centrum při každoročním předávání ceny pro nejlepší dobrovolníky spolupracuje s městem Hlinsko. Starostka i místostarosta (a zároveň radní Pardubického kraje) se aktivně zajímají o činnost dobrovolníků a připravují pro ně cenné dárky (knihy, pamětní listy a reklamní předměty města). Osobně se pak účastní slavnostního večera a ceny předávají. Místostarosta je zároveň předsedou komise pro výběr oceněných dobrovolníků.

Dobrovolníci z regionu Hlinsko jsou také každý rok úspěšně nominováni na Ocenění dobrovolníků Východních Čech, které probíhá na slavnostním večeru s kulturním programem s názvem Den D (ocenění dobrovolníků východních Čech). V dubnu 2011 byla jedna dobrovolnice pomáhající duševně nemocným klientům střediska Hlinsko na této akci oceněna. Dobrovolnice pomáhala při volnočasových aktivitách klientů a při propagačních akcích FOKUSU Vysočina (Týdny pro duševní zdraví), dále při prezentační akci neziskových organizací působících na Hlinecku (Tady neziskovky, vítějte!). Oceněná dobrovolnice také navštěvovala klienta na invalidním vozíku v jeho domácím prostředí a doprovázela ho na lékařské vyšetření do vzdálené nemocnice.

Po celý rok 2011 bylo dobrovolnické centrum v rámci Evropského roku dobrovolnictví aktivně zapojeno v rozsáhlém projektu Pardubického kraje zaměřeného na dobrovolnictví a spolupracovalo na aktivitách realizovaných KONEPEM - přednáška na gymnáziu, seminář na téma Dobrovolnictví, setkání koordinátorů dobrovolníků Pardubického kraje v Pardubicích, oceňování dobrovolníků a firem, průvod dobrovolníků v Chrudimi. Pardubický kraj ve spolupráci s Koalicí nevládek Pardubicka ocenil na slavnostním galavečeru 7. 12. 2011 na závěr Evropského roku dobrovolnictví dvě desítky jednotlivců, desítku společensky odpovědných firem a desítku nevládních neziskových organizací. Nezávislá komise složená ze zástupců veřejné správy a neziskového a podnikatelského sektoru vybrala po deseti z každé kategorie a navíc udělila ještě deset vlastních mimořádných ocenění. V kategorii nevládních neziskových organizací získalo ocenění také naše sdružení FOKUS Vysočina prostřednictvím Dobrovolnického centra v regionu Hlinsko.

Středisko Hlinsko spolupracuje na základě dohody o partnerství s městem Hlinsko na projektu Národní síť Zdravých měst ČR. Dobrovolníci například pomáhali při organizování diskusního fóra Deset problémů Hlinska. Dobrovolníci se zapojili do organizování akce pro veřejnost - pálení Čarodějnic a pomáhali při přípravě programu pro děti.

Supervize a vzdělávání koordinátorek dobrovolníků v roce 2011:

Pokračovala spolupráce s Národním dobrovolnickým centrem v Praze – HESTIA, zejména v oblasti metodiky. Dobrovolnická centra jsou i nadále členem Koalice dobrovolnických iniciativ v ČR. Koordinátorky dobrovolníků se účastní pracovních schůzek dobrovolnických center FOKUSU Vysočina, absolvují vzdělávací kurzy a odborné konference. V průběhu roku 2011 se dobrovolnická centra FOKUSu Vysočina zapojila do pracovní skupiny „Dobrovolnictví pro Vysočinu“. Členové této skupiny si dali za cíl setkávat se 2x – 3x do roka a při těchto příležitostech řešit aktuální i trvalá dobrovolnická témata a vzájemně sdílet informace. Tato pracovní skupina byla oslovena za účelem spolupráce organizací KOUS, o. s., aby se stala poradním orgánem v oblasti dobrovolnictví napříč všemi sekcemi KOUSu. První setkání proběhlo v květnu (Třebíč), další v září (Pelhřimov) a v listopadu (Jihlava – Život 90).

Koordinátorka dobrovolníků z DC Hlinsko se zúčastnila společného setkání koordinátorek Pardubického kraje v Chrudimi, hlavními body programu bylo vzájemné představení dobrovolnických programů, hledání společných témat a navázání spolupráce, plánování vzdělávání dobrovolníků. Součástí společného setkání byla i supervize.

Dobrovolnické centrum v regionu Pelhřimov rozšířilo od 1. srpna 2011 personální kapacitu na pozici koordinátorky dobrovolníků na 1,0 úvazku. Na úvazek 0,5 byla přijata další

koordinátorka dobrovolníků Bc. Lucie Štefánková. Důvodem bylo průběžné navyšování počtu aktivně působících dobrovolníků a počtu zapojovaných přijímajících organizací včetně rozšíření nabídky dobrovolnických programů a většího územního pokrytí. Personální navýšení umožnilo také realizovat cílenou a intenzivní propagaci dobrovolnictví mezi mladou generací a uskutečnit plánované aktivity v rámci Evropského roku dobrovolnictví, v roce 2012 pak v rámci Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity.

Dobrovolnické centrum v regionu Havlíčkův Brod a Chotěboř od srpna 2011 rozšířilo personální kapacitu koordinátorky dobrovolníků navýšením úvazku na 0,7 úvazku, v roce 2012 plánujeme další navýšení na 1,0 úvazku. Díky tomuto navýšení je možné uskutečňovat rozsáhlejší propagaci týkající se nábory nových dobrovolníků, šíření povědomí o dobrovolnictví a oslovit s nabídkou dlouhodobé spolupráce Psychiatrickou léčebnu v Havlíčkově Brodě (oslovena byla koncem roku 2011, připravuje se meziorganizační smlouva, program bude zahájen v únoru 2012) a Domov ve Věži, jehož klienti, převážně střední generace, jsou osoby s chronickým duševním onemocněním. Cílem je uzavření meziorganizačních smluv a zapojení dobrovolníků do činnosti těchto zařízení. S nabídkou činnosti v těchto zařízeních jsme již oslovili čtyři stávající dobrovolníky a setkali jsme se s jejich velkým zájmem.

Podmínkou dobré práce **koordinátora dobrovolníků** je vedle vzdělávání a motivování zejména **supervize**. Supervize umožňují koordinátorkám reflektování jejich činnosti a jsou formou podpory ze strany nezávislého objektivního garanta. Na supervizním setkání mohou koordinátorky zpětně hodnotit svou práci, získat odpovědi na své otázky, podporu, rozptýlit případné pochybnosti a ujistit se, že svou práci dělají dobře. Pravidelnou supervizi koordinátorek zajišťuje supervizorka, která absolvovala potřebný supervizní výcvik, má bohatou zkušenost s dobrovolnickými programy a také osobní zkušenost jako dobrovolnice. Supervize je plánována 4 krát do roka, v případě potřeby i častěji.

HAVLÍČKŮV BROD A CHOTĚBOŘ

- Supervize koordinátorek: 3x ročně
- Kurz Management dobrovolnictví II.
- Kurz - Všichni jsme jeden tým
- Semináře: Zákon o dobrovolnické službě – plnění povinností vyplývajících z akreditace projektů nebo programů - Ministerstvo vnitra, Praha (červen)
- Mezinárodní odborná konference o dobrovolnictví v Kroměříži (24. – 25. 5. 2011)
- Kurz – školení řidičů (v rámci střediska)
- Konference – Jihlava – Společenská odpovědnost firem v kraji Vysočina – workshop na téma „Dobrovolnictví jako součást strategie společensky odpovědných firem.“

PELHŘIMOV

- Supervize koordinátorek: 3x ročně
- Kurz Management dobrovolnictví I.
- Kurz Management dobrovolnictví II.
- Stáž v Dobrovolnickém centru Střed o. s.
- Seminář Evropská dobrovolná služba
- Mezinárodní odborná konference o dobrovolnictví v Kroměříži (24. – 25. 5. 2011)

HLINSKO

- Supervize koordinátorek: 3x ročně
- Konference o dobrovolnictví Hradec Králové
- Mezinárodní odborná konference o dobrovolnictví v Kroměříži (9. – 10. 5. 2010)
- Kurz „Všichni jsem jeden tým“ - pro pracovníky FOKUSu hlineckého a chotěbořského střediska
- Pracovní setkání koordinátorů Pardubického kraje v Chrudimi - 2x ročně
- Setkání koordinátorů Pardubického kraje v Pardubicích na pozvání KONEPu
- Seminář o dobrovolnictví v Hlinsku – KONEP
- Účast na vzdělávacích programech pro dobrovolníky - Syndrom vyhoření, Relaxační techniky, Hranice v pomáhání druhým, První pomoc, Demence, Trénování paměti
- Metodická spolupráce s Hestií – NDC Praha - průběžně

Cíle projektů se podařilo naplnit – dobrovolnická centra podpořila a rozvinula v regionech H. Brod, Chotěboř, Pelhřimov, Humpolec a Hlinsko dobrovolnickou službu, zajistila kvalitní činnost dobrovolníků v jednotlivých zařízeních, spolupracovala s přijímajícími organizacemi a zajistila odbornou službu koordinátora i supervizora dobrovolníků. Dobrovolníci přispívají ke zkvalitnění života uživatelů (klientů) sociálních a zdravotních služeb v regionu a mají přímý vliv na úroveň poskytovaných služeb.

Z porovnání statistik za rok 2010 a 2011 vyplývá, že při téměř stejném počtu dobrovolníků **dobrovolníci odvedli v roce 2011 mnohem větší počet dobrovolnických hodin.** Velký počet „stálých“ dobrovolníků **dochází pravidelně do přijímajících organizací.** V souvislosti s navýšením úvazku koordinátorky jsou také dobrovolníci více motivováni a aktivizováni.

Havlíčkův Brod 26. ledna 2012

Mgr. Miloš Havlík, ředitel